

Joutsenmerkinnän tuotteita koskevat säännöt

Pohjoismainen ympäristömerkintä
9. maaliskuuta 2016

Pohjoismaiden ministerineuvosto päätti vuonna 1989 perustaa vapaaehtoisen ja virallisen ympäristömerkin. Alla olevat organisaatiot/yritykset vastaavat merkin toiminnasta kyseisten maiden hallitusten toimeksiannosta.

Lisätietoa yritysten nettisivuilta:

Tanska

Miljømærkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1
DK-2150 Nordhavn
Tel: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Norja

Miljømerking Norge
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Suomi

Ympäristömerkintä Suomi Oy
Urho Kekkosen katu 4-6 E, 6 krs
FI-00101 Helsinki
Tel: (09) 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.joutsenmerkki.fi

Ruotsi

Miljömärkning Sverige AB
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Islanti

Norræn Umhverfismerking á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík
Tel: +354 5 91 20 00
ust@ust.is
www.svanurinn.is

Pohjoismainen ympäristömerkintä

www.nordic-ecolabel.org

Joutsenmerkinnän tuotteita koskevat säännöt

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
2	Hakemus	2
2.1	Ympäristömerkinnän käyttöoikeuden hakemus	2
2.1.1	Kriteerit	2
2.1.2	Hakemus	2
2.1.3	Hakija	3
2.2	Tietojen salassapito	4
2.3	Luvan/rekisteröinnin voimassaoloaika	4
2.4	Siirtäminen	4
2.5	Irtisanominen	4
2.6	Luvan ja rekisteröinnin peruuttaminen	4
2.7	Joutsenmerkin luvaton käyttö	5
2.8	Vastuu	5
3	Valvonta	6
3.1	Testauslaboratorion valinta	6
3.2	Hakemukseen liittyvä tarkastuskäynti	6
3.3	Laadun- ja ympäristönvarmistus	6
3.4	Valvonta/vuosiraportit	6
4	Maksut	7
5	Valitusmenettelyt	7
6	Rekisteri	7
7	Joutsenmerkin käyttöä koskevat säännöt	7
8	Näiden sääntöjen muuttaminen	8

Liite – Hakijan ja valmistajan sitoumus hakemuksessa

Käännös ruotsinkielisestä asiakirjasta "Regler för Svanenmärkning av produkter, Nordisk Miljömärkning 9 mars 2016". Ristiriitatapauksissa pätee alkuperäinen teksti.

1 Johdanto

Seuraavat säännöt koskevat yrityksiä, jotka hakevat oikeutta tai joilla on oikeus käyttää pohjoismaista Joutsenmerkkiä. Säännöt on hyväksynyt Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta (NMN) 9. maaliskuuta 2016.

Kunkin tuotteen (tavaran tai palvelun) vaatimukset on kuvattu Pohjoismaisen ympäristömerkinnän kriteereissä. Joutsenmerkin käyttöoikeuden saaminen edellyttää, että tuoteryhmän voimassa olevien kriteerien vaatimukset täyttyvät ja että Pohjoismainen ympäristömerkintä on tarkastanut tuotteet.

Jokaisessa Pohjoismaassa on kansallisten viranomaisten asettama ympäristömerkkiä hallinnoiva ympäristömerkintäorganisaatio.

2 Hakemus

2.1 Ympäristömerkinnän käyttöoikeuden hakemus

2.1.1 Kriteerit

Ympäristömerkintäorganisaatiot laativat tuotteille (tavaroille ja palveluille) ympäristömerkintäkriteerit NMN:n päätösten mukaisesti. Kullakin tuotealueella on omat kriteerit, jossa vaatimukset on kuvattu. Vaatimuksia arvioidaan ja uusitaan (useimmiten tiukennetaan) määräajoin sekä tarkistetaan tai muutetaan, jolloin kriteerit korvataan uusilla. Kun vaatimuksia tiukennetaan, julkaistaan uusi kriteerien pääversio, kun niitä tarkistetaan tai muutetaan, julkaistaan alaversio. Voimassaoloaika on ilmoitettu kussakin kriteerissä. Voimassaoloaika on ilmoitettu kussakin kriteerissä. Joutsenmerkin käyttöoikeuden saaminen edellyttää tuoteryhmän voimassa olevien kriteerien vaatimusten täyttämistä. Kaikki kriteerit on julkaistu ympäristömerkintäorganisaatioiden kotisivuilla.

2.1.2 Hakemus

Käyttöoikeutta eli lupaa haetaan oman maan Pohjoismaisen ympäristömerkinnän organisaatiosta. Myös toinen ympäristömerkintäorganisaatio voi käsitellä hakemuksen keskinäisen sopimuksen mukaisesti. Tästä ilmoitetaan hakijalle. Pohjoismaiden ulkopuolella sijaitsevat yritykset hakevat ympäristömerkinnän käyttöoikeutta siinä Pohjoismaassa, jossa tuotteita pääasiassa markkinoidaan. Hakemukseen tulee sisältyä tiedot hakijayrityksestä, ympäristömerkityistä tuotteista, niiden liikevaihdoista yms. Hakemukseen kuuluu osana myös hakijan sitoumus (katso liite).

Kriteerit määrittelevät, mitä asiakirjoja hakemukseen liitetään. Pohjoismainen ympäristömerkintä voi vaatia, että sille toimitettavassa hakemuksessa on tietty rakenne, esim. että asiakirjat nimetään tietyllä tavalla ja että hakemus tehdään sähköisesti. Hakijan vastuulla on hankkia kaikki tarpeellinen tieto ja varmistaa tiedon oikeellisuus. Hakija vastaa myös dokumentaation hankinnan mahdollisista kustannuksista. Hakemuksessa pitää esittää kaikki tuotetiedot ja kaupanimet, jotka on myös pidettävä ajan tasalla koko luvan voimassaolon ajan. Tietojen pitää kattaa kaikki Pohjoismaat, joissa tuotetta myydään. Pohjoismainen ympäristömerkintä voi aina kysyä tuotteista lisätietoja, esim. tuotteen viivakoodia/GTIN-numeroa, jälleenmyyjää tai Pohjoismaiden ulkopuoliseen myyntiin liittyviä tietoja.

Lupaa haettaessa on voimassa olevan kriteerien pääversion vaatimusten täytyttävä. Hakemuksen vastaanottava ympäristömerkintäorganisaatio tarkastaa, että kaikki vaatimukset kyseessä olevissa kriteereissä ja mahdolliset kansalliset erityisvaatimukset

täyttyvät kaikissa niissä maissa, joissa tuotteita hakemuksen mukaan myydään. Hakijamaa vastaa myös kaikista hakemusta koskevista kontakteista hakijaan. Jos hakijan toimittama dokumentaatio on epätäydellinen, ympäristömerkintä pyytää lisätietoja. Jos hakija ei ole 12 kuukauden kuluessa toimittanut täydellistä hakemusdokumentaatiota, joka osoittaa, että vaatimukset täyttyvät, voi Pohjoismainen Ympäristömerkintä hylätä hakemuksen.

Lupa laaditaan niille hakemuksen tuotteille, jotka täyttävät vahvistettujen kriteerien vaatimukset. Muutokset viranomaisvaatimuksissa, kemikaaliluokituksissa ja muissa vastaavissa säädöksissä voivat vaikuttaa luvan ehtoihin ympäristömerkin käyttöoikeuden voimassaoloaikana.

Tuotteet ja tuotantopaikat

Yhdessä luvassa voi olla useita tuotteita samassa tuote- tai tavararyhmässä. Pääsääntö on, että yhteen lupaan voi sisältyä tuotteita yhdeltä tuotantopaikalta, mutta Pohjoismainen ympäristömerkintä voi tietyissä tuoteryhmissä päättää, että lupaan voi esitetyin edellytyksin sisällyttää tuotteita useilta tuotantopaikoilta. Tietoja tuote- ja tavararyhmistä sekä poikkeuksista pääsääntöön kerrotaan ympäristömerkintäorganisaatioiden kotisivuilla.

Luvan tyyppi

Hakemus koskee tavallisesti ympäristömerkin käyttöoikeutta eli lupaa, joka on voimassa kaikissa maissa. Tietyille tuoteryhmille on mahdollista hakea lupaa vain yhteen Pohjoismaahan¹. Toisille tuoteryhmille, tavallisesti palveluille, tehdään hakemus erikseen joka maassa, jossa hakijalla on liiketoimintaa. Voimassaolevat säännöt yksittäisille tuoteryhmille on esitetty hakemusmaan kotisivuilla.

Lupien/rekisteröintien muutokset

Luvan haltija sitoutuu luvan voimassaoloaikana välittömästi ilmoittamaan ympäristömerkintäorganisaatiolle, mikäli tuotteeseen tai tuotantoon tehdään olennaisia muutoksia, jotka jollakin tavoin voivat tai joiden voidaan epäillä vaikuttavan siihen, että kriteeriasiakirjan vaatimukset eivät enää täyty. Ympäristömerkintäorganisaatio päättää, onko muutos sellainen, että tarvitaan uusi testaus/tarkastus vahvistamaan, että tuote edelleen täyttää vaatimukset.

2.1.3 Hakija

Pääsääntönä on, että tavaran valmistaja tai palvelun tuottaja hakee ympäristömerkin käyttöoikeutta (lupaa), ellei Pohjoismainen ympäristömerkintä ole päättänyt jotakin muuta tuoteryhmän kohdalla. Muut yritykset, kuten maahantuojat, jälleenmyyjät, tai vastaavat voivat hakea ympäristömerkin käyttöoikeutta, sillä edellytyksellä, että yritys on yksin vastuussa tuotteen myynnistä Pohjoismaiden markkinoilla ja valmistaja on allekirjoittanut hakemuslomakkeen.

Jättäessään hakemuksen hakija sitoutuu noudattamaan voimassaolevien kriteerien vaatimuksia sekä Joutsenmerkinnän tuotteita koskevia sääntöjä koko luvan voimassaolon ajan, mikäli lupa myönnetään. Tuotteen valmistaja on vastuussa tuotantoa koskevista vaatimuksista ympäristömerkintäorganisaatiolle, jos maahantuojia tai jälleenmyyjä hakee ympäristömerkin käyttöoikeutta.

---

¹ Tällä luvan haltijalla on mahdollisuus laajentaa lupaa toiseen Pohjoismaahan rekisteröinnin avulla. Rekisteröintihakemus tehdään erillisellä hakemuksella. Luvan haltijan pitää aina allekirjoittaa rekisteröintihakemus, myös siinä tapauksessa, jolloin toinen yritys hakee rekisteröintiä.

Yrityksellä, jolle lupa on rekisteröity, on sama vastuu tuotteista ja Joutsenmerkin käytöstä kuin luvanhaltijalla hakijamaassa.

2.2 Tietojen salassapito

Ympäristömerkintäorganisaatiot käsittelevät lupahakemuksen tai rekisteröinnin ja/tai ympäristömerkintäkriteerien laatimisen yhteydessä saamaansa salassa pidettävää tietoa luottamuksellisesti.

Luottamuksellisella tiedolla tarkoitetaan kaikkea tietoa – teknistä, kaupallista, henkilökohtaista tai muun tyyppistä tietoa – joka on annettu edellä mainitussa yhteydessä ja jonka voidaan olettaa olevan luottamuksellista.

Tiedot voimassaolevista luvista ja ympäristömerkityistä tuotteista sekä niiden luvanhaltijoista ovat julkista tietoa.

2.3 Luvan/rekisteröinnin voimassaoloaika

Lupa/rekisteröinti on voimassa niin kauan kuin tuote täyttää vaatimukset ja Joutsenmerkinnän tuotteita koskevat säännöt tai kunnes kriteerien pääversion voimassaoloaika päättyy. Kun kriteerien voimassaoloaika päättyy ja NMN on vahvistanut uudet kriteerit, vaaditaan uusi hakemus (uusinta), jotta lupa jatkuu. Luvanhaltijoita informoidaan uusista vaatimuksista ja kriteerien siirtymäajoista hyvissä ajoin. Jos vain kriteerien voimassaoloaikaa pidennetään, ei tarvitse tehdä uutta hakemusta, vaan ympäristömerkintä pidentää lupaa/rekisteröintiä automaattisesti.

2.4 Siirtäminen

Luvan/rekisteröinnin voi siirtää toiselle osapuolelle vain ympäristömerkintä-organisaation etukäteen antamalla kirjallisella suostumuksella. Siirtohakemus tehdään kirjallisesti sille ympäristömerkintäorganisaatiolle, joka on myöntänyt siirrettävän luvan.

2.5 Irtisanominen

Luvanhaltija ja rekisteröinnin haltija voivat irtisanoa luvan/rekisteröinnin. Irtisanominen tehdään kirjallisesti ja irtisanomisaika on kolme (3) kuukautta. Irtisanomisilmoitus annetaan oman maan ympäristömerkintäorganisaatiolle.

2.6 Luvan ja rekisteröinnin peruuttaminen

Ympäristömerkintäorganisaatio voi peruuttaa luvan/rekisteröinnin välittömästi, jos luvanhaltija tai tuotteet eivät täytä kriteerien vaatimuksia, tässä asiakirjassa esitettyjä ympäristömerkinnän sääntöjä tai vaatimuksia, jotka lait ja asetukset asettavat tuotteille. Myös voimassa olevien maksuperusteiden maksujen maksamatta jättäminen tai puutteellinen tuotteita koskeva taloudellinen selvitys (katso kappale 4) sekä ympäristömerkin käyttö kappaleen 7 tai Joutsen-ympäristömerkin logo-ohjeiden vastaisesti antavat perusteet luvan peruuttamiselle.

Peruuttaminen lakkauttaa oikeuden käyttää Pohjoismaista ympäristömerkkiä välittömästi. Luvan peruuttaminen lakkauttaa aina myös rekisteröinnit toisessa lupa- tai sisältyvässä Pohjoismaassa. Peruuttaminen voi olla väliaikaista tai se voi jatkua koko kriteerien pääversion voimassaoloajan. Peruuttamisesta voi valittaa, ks. kappale 5.

NMN voi poikkeustapauksissa kumota kriteerit tai olennaisesti muuttaa kriteereitä niiden voimassaoloaikana, jos vaikutuksista ympäristöön tai terveyteen saadaan tänä aikana uutta tietoa. Ympäristömerkintäorganisaatiot pidättävät itsellään oikeuden peruuttaa tällöin kaikki kumottavan kriteerin perusteella myönnetyt luvat.

2.7 Joutsenmerkin luvaton käyttö

Joutsenmerkin luvaton käyttö on aina rangaistavaa. Luvan- ja rekisteröinninhaltijalla on oikeus käyttää ympäristömerkkiä ainoastaan luvan/rekisteröinnin voimassaoloaikana. Joutsenmerkinlogoa käytettäessä pitää seurata kappaleen 7 sääntöjä ja voimassaolevan kriteeriversion Joutsenmerkin logo-ohjeissa.

Luvanhaltijan oikeus käyttää ympäristömerkkiä lakkaa luvan voimassaoloajan päättyessä tai luvanhaltijan ja vastuullisen ympäristömerkintäorganisaation välisen käyttöoikeussuhteen päättyessä muusta syystä. Luvan päättyessä myös siihen liitetyt rekisteröinnit päättyvät aina välittömästi.

Jos aiempi luvanhaltija/rekisteröinninhaltija jatkaa ympäristömerkin käyttöä ilman uutta lupaa/rekisteröintiä, ympäristömerkintäorganisaatiolla on oikeus ryhtyä toimenpiteisiin ja vaatia tästä taloudellinen korvaus. Korvaus muodostuu liikevaihtoon perustuvasta lupamaksusta, jonka käyttöoikeuden haltija olisi maksanut, jos tällä olisi ollut asianmukainen käyttöoikeus. Lisäksi korvaus muodostuu sakosta, joka perustuu luvattoman käytön laajuuteen ja käyttöaikaan sekä vahinkoon, jonka luvaton käyttö on aiheuttanut ympäristömerkille. Sakko on tavanomaisesti vähintään neljä tuhatta (4 000) euroa. Ympäristömerkintäorganisaatio voi ryhtyä oikeudellisiin toimenpiteisiin myös tapauksissa, joissa ympäristömerkkiä käytetään luvattomasti tai jos voimassa olevaa versiota Joutsen-ympäristömerkin logo-ohjeista ei noudateta.

Luvattomana käyttönä pidetään myös sitä, että luvanhaltija käyttää ympäristömerkkiä, vaikka tuotteet eivät täytä kriteerien vaatimuksia, vaikka luvanhaltija on sitoutunut täyttämään vaatimukset.

2.8 Vastuu

Luvan tai rekisteröinnin myöntäminen ei tarkoita, että ympäristömerkintäorganisaatiot millään tavoin vastaisivat luvanhaltijan tuotteesta kolmatta osapuolta kohtaan.

Luvanhaltija ei saa vedota lupaan tai ympäristömerkintäorganisaatioiden suorittamaan tarkastukseen osana takuuta tai takuusitoumusta.

Ympäristömerkintäorganisaatiot eivät vastaa tappiosta tai vahingosta, joka kohtaa kolmatta osapuolta ympäristömerkin käytön, mainokset mukaan lukien, seurauksena.

Luvanhaltija korvaa ja hyvittää ympäristömerkintäorganisaatiolle tappiot, vahingot tai vastuut, jotka tälle aiheutuvat käyttöoikeuden haltijan tekemän sopimusrikkomuksen seurauksena tai siksi, että tuote ei sopimusaikana täytä asetettuja kriteerejä.

Luvanhaltija käyttää pohjoismaista ympäristömerkkiä hyvän tavan sekä ympäristömerkintäorganisaation vaatimusten mukaisesti, ks. kohta 7 ja liite 1. Luvaton käyttö on rangaistavaa.

Edellä mainittu koskee vastaavasti rekisteröintejä hallussaan pitäviä yrityksiä.

3 Valvonta

3.1 Testauslaboratorion valinta

Näytteenotto ja analyysitarkastus ja/tai katselmukset yms. on suoritettava kriteereissä kyseiselle tuoteryhmälle määritellyllä tavalla. Laboratorion on oltava pätevä ja riippumaton ellei tuoteryhmän kriteereissä toisin määritellä. Hakija vastaa itse dokumentoinnista ja mahdollisista kustannuksista.

3.2 Hakemukseen liittyvä tarkastuskäynti

Luvan myöntämisen yhteydessä ympäristömerkintä tekee yleensä tarkastuskäynnin hakijan ja/tai valmistajan tiloihin. Tarvittaessa voidaan tehdä useampia tarkastuskäyntejä.

3.3 Laadun- ja ympäristönvarmistus

Luvanhaltija on velvollinen takaamaan dokumentoitujen menettelyjen ja ohjeiden avulla, että ympäristömerkintäkriteerit täyttyvät kaikkien ympäristömerkittyjen tuotteiden osalta koko luvan/rekisteröinnin voimassaoloajan. Luvanhaltijan on myös säilytettävä dokumentit testauksista, mittauksista ja vastaavista, joita tarvitaan asianomaisen kriteerien vaatimusten perusteella. Luvanhaltija on velvollinen rekisteröimään kaikki ympäristömerkityt tuotteita koskevat reklamaatiot ja korjaavat toimenpiteet. Ympäristömerkintäorganisaatiolla on oikeus välittömästi saada käyttöönsä edellä mainitut asiakirjat pyydettyään näitä.

Edellä mainittu koskee vastaavasti myös rekisteröintejä hallussaan pitäviä yrityksiä.

3.4 Valvonta/vuosiraportit

Luvanhaltija on velvollinen laatimaan ja toimittamaan ympäristömerkintäorganisaatiolle sellaiset vuosiraportit/ vuosiselvitykset, joita kyseessä olevan tuoteryhmän kriteerissä edellytetään.

Ympäristömerkin luvan/rekisteröinnin myöntänyt ympäristömerkintäorganisaatio voi varmistaa valvonnan avulla, että luvan saaneet tuotteet täyttävät voimassa olevat vaatimukset. Tällainen tarkastus voidaan suorittaa luvanhaltijan, valmistajan, alihankkijan, maahantuojan, tukkuliikkeen sekä vähittäismyyjän luona ilman ennakoilmoitusta. Pohjoismaisella ympäristömerkinnällä tulee olla mahdollisuus välittömästi tutustua tuotantoon ja käyttöoikeuden kannalta relevantteihin asiakirjoihin. Jos pääsy tuotantoon estetään tai jos asiakirjat eivät ole saatavilla, voidaan lupa irtisanoa.

Jos vuositarkastuksessa tai valvonnassa havaitaan virheitä, ympäristömerkintäorganisaatio voi tehdä lisätarkastuksia tai vaatia, että luvanhaltija tekee muutoksia tuotteeseen, prosessiin tai laadunvalvontajärjestelmäänsä. Päätökset vaadittavista muutoksista toimitetaan luvanhaltijalle kirjallisesti. Muutokset on tehtävä kohtuullisessa ajassa laskettuna siitä päiväyksestä, jolloin ympäristömerkintäorganisaatio on esittänyt tällaisen pyynnön.

Jos tarkastuksessa ilmenee, että kriteeriasiakirjan vaatimukset eivät täyty, ympäristömerkintäorganisaatio voi määrätä luvanhaltijan välittömästi tekemään tarvittavat muutokset, jotta ympäristömerkin - vaatimukset täyttyvät. Tällaiset muutokset on aina tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa ympäristömerkintäorganisaation esittämän vaatimuksen päiväyksestä lukien. Vaihtoehtoisesti ympäristömerkintäorganisaatio voi välittömästi perua luvan ja vaatia luvanhaltijaa lopettamaan merkin kaikenlaisen käytön, myös edempänä myyntiketjussa. Luvanhaltija vastaa kaikista kustannuksista, jotka aiheutuvat virheellisesti ympäristömerkittyjen tuotteiden markkinoilta poisvetämisestä.

Edellä mainittu koskee vastaavasti myös rekisteröintejä hallussaan pitäviä yrityksiä.

4 Maksut

Ympäristömerkinnän maksut seuraavat Pohjoismaiden ministerineuvoston ympäristömerkintää koskevan päätöksen periaatteita. Kaikki maksupäätökset on kerätty voimassa olevaan Pohjoismaisen ympäristömerkinnän maksusääntöihin. Ympäristömerkintäorganisaatiot määrittävät kunkin tuoteryhmän voimassaolevat maksut ja ne on esitetty asianomaisen maan ympäristömerkintäorganisaation kotisivuilla.

5 Valitusmenettelyt

Ympäristömerkintäorganisaatiolla on dokumentoidut menettelyt valitusten käsittelyyn. Käsittelyprosessi on pohjoismaisesti koordinoitu. Ympäristömerkintäorganisaatiolla on oikeus päättää, onko tuotteella oikeus saada ympäristömerkki vai ei, eikä päätöksestä voi valittaa. Hylkäävästä hakemuspäätöksestä tai luvan tai rekisteröinnin peruuttamisapäätöksestä voi valittaa päätöksen tehneelle ympäristömerkintäorganisaatiolle. Luvan/rekisteröinnin peruuttamisasiassa luvan/rekisteröinnin haltijalla ei ole oikeutta käyttää ympäristömerkkiä valituksen käsittelyaikana, ellei toisin ole ilmoitettu.

Valitus tulee tehdä kirjallisesti viimeistään neljän (4) viikon kuluessa siitä, kun valittaja on saanut päätöksen. Ainoastaan päätöksen saaneella osapuolella on oikeus hakea muutosta. Muutoksenhakupyynnöstä tulee käydä ilmi, mikä päätös tulee käsitellä uudelleen ja muutos, jota päätökseen haetaan sekä mihin asiaperusteisiin pyynnössä vedotaan. Muutoksenhakija saa kansalliselta käsittelytaholta kirjallisen vastauksen.

6 Rekisteri

Ympäristömerkintäorganisaatiot ylläpitävät ajantasaista rekisteriä luvan saaneista ja rekisteröidyistä tuotteista ja julkaisevat rekisteriä verkkosivuillaan. Vain sellaista tietoa julkaistaan, joka ei kuulu salassapidon piiriin.

7 Joutsenmerkin käyttöä koskevat säännöt

”Joutsenmerkki” on Pohjoismaisen ympäristömerkin logo ja rekisteröity tavaramerkki, joka on kansallisesti ja kansainvälisesti suojattu WIPO²:n kautta. Oikeus merkkiin on pidätetty pohjoismaisille ympäristömerkintäorganisaatioille, jotka puolestaan myöntävät yrityksille oikeuden käyttää merkkiä tuotteissa, joille ympäristömerkin käyttöoikeus on myönnetty ajallisesti rajoitetuilla käyttöluvilla.

Luvanhaltijan on kunnioitettava logoa sellaisenaan. Tämä tarkoittaa sitä, että merkkiä ei saa vääristää, siihen ei saa sisällyttää muita kuvia, sen päälle ei saa kirjoittaa tekstiä eikä sen ulkonäköä saa muulla tavoin muuttaa. Ympäristömerkki ei myöskään saa sisältyä tai muodostaa osaa tuotteen tai yrityksen omasta logosta. Kaikki logoa koskevat säännöt on esitetty voimassa olevassa Joutsen-ympäristömerkin logon ohjeissa. Luvanhaltijan vastuulla on, että näitä ohjeita noudatetaan.

Ympäristömerkkiä ei saa käyttää niin, että se voitaisiin käsittää yleisesti yritystä profiloivaksi (sikäli kuin lupa ei kata koko yrityksen tuotantoa) tai yrityksen muita kuin ympäristömerkittyjä tuotteita profiloivaksi. Luvanhaltija ei saa samanaikaisesti markkinoida Pohjoismaissa muita tuotteita samalla kauppanimellä tai sellaisella kauppanimellä, joka on niin samankaltainen, että tuotteet voi sekoittaa ympäristömerkittyihin tuotteisiin.

---

² World Intellectual Property Organization, www.wipo.int.

Luvanhaltijan vastuulla on varmistaa, että ympäristömerkityn tuotteen merkinnöissä, markkinoinnissa ja mainoksissa noudatetaan kansallisia markkinointia koskevia lakeja sekä ICC³:n ympäristömainonnan sääntöjä. Ympäristömerkintäorganisaatiolla on oikeus valvoa käyttöä ja tarvittaessa velvoittaa käyttöoikeuden haltija tekemään muutoksia.

8 Näiden sääntöjen muuttaminen

NMN voi muuttaa näitä sääntöjä, jolloin luvan- ja rekisteröinninhaltijoille ilmoitetaan muutoksista kirjallisesti.

---

³ International Chamber of Commerce, www.iccwbo.org.

Liite

Hakijan ja valmistajan sitoumus hakemuksessa

Hakemuksessa hakija ilmoittaa tietoja yrityksestä, joka hakee lupaa sekä tuotteista ja niiden liikevaihdoista. Hakemukseen sisältyy aika hakijan ja valmistajan sitoumus seuraavalla tavalla:

Hakijan sitoumus

Olemme perehtyneet asiakirjaan Joutsenmerkinnän tuotteita koskevat säännöt, Joutsenmerkinnän maksusäännöt sekä Joutsenmerkin logo-ohjeet. Jos ympäristömerkin käyttöoikeuden hakemuksemme hyväksytään, sitoudumme noudattamaan näitä määräyksiä sekä ympäristömerkin kriteereitä ja muita säännöksiä, jotka ympäristömerkintäorganisaatio meille ilmoittaa.

Sitoudumme noudattamaan yllämainittua asiakirjaa mikä tarkoittaa mm. seuraavaa:

- täyttämään voimassaolevat viranomaismääräykset ympäristö- ja työsuojelusta tuotteen kaikissa valmistus- ja käsittelyvaiheissa,
- täyttämään tuotetta koskevat viranomaismääräykset Pohjoismaissa,
- käyttämään ympäristömerkkiä ainoastaan tuotteissa, joka kaikilta osin täyttää voimassaolevissa ympäristömerkin kriteereissä esitetyt vaatimukset,
- olemaan käyttämättä ympäristömerkkiä muissa tuotteissa/palveluissa kuin niissä, jotka sisältyvät ympäristömerkin käyttöoikeuteen,
- olemaan markkinoimatta Pohjoismaissa samaa tuotetta ja kaupanimeä Joutsenmerkittynä ja ilman Joutsenmerkkiä
- noudattamaan ympäristömerkin asiakirjan Joutsenmerkinnän tuotteita koskevat säännöt kohdassa 7 annettuja määräyksiä sekä Joutsenmerkin logo-ohjetta
- antamaan ympäristömerkittyjen tuotteiden markkinoinnissa ja mainonnassa luotettavaa tietoa ympäristömerkinnän sisällöstä,
- maksamaan vahvistetut maksut ympäristömerkintäorganisaatiolle ja muut kulut liittyen ympäristömerkin hakemiseen sekä sellaiseen ympäristömerkittyjen tuotteiden tarkastukseen ja valvontaan, joka kuvataan kyseisissä ympäristömerkin kriteereissä ja muissa määräyksissä,
- hakemaan rekisteröintiä tuotteille, joilla ei ole yhteis pohjoismaista maksujärjestelmää ja maksamaan lupamaksut ja muuta maksut ympäristömerkintäorganisaatioille pohjoismaissa, joissa käyttöoikeuden piiriin kuuluvia tuotteita myydään,
- täydentämään hakemusta selvityksillä kansallisista erityisvaatimuksista, jos tuotetta markkinoidaan muissa maissa kuin niissä, jotka ilmoitettiin hakemusvaiheessa,
- pitämään ympäristömerkintäorganisaatio korvausvaatimusten tai muiden taloudellisten vaatimusten ulkopuolella, jos luvan haltijan valmistama ja/tai myymä tuote aiheuttaa vahinkoa, mukaan lukien viat tai puutteellisuudet itse tuotteessa,
- käyttämään ympäristömerkkiä vain luvan voimassaoloaikana
- ilmoittamaan heti, mikäli tämän hakemuksen tuotteeseen, tuotenimeen tai tuotteen myyntimaihin tulee muutoksia

Sopimus oikeudesta käyttää ja viitata pohjoismaiseen ympäristömerkkiin, Joutsenmerkkiin syntyy, kun ympäristömerkintäorganisaatio on allekirjoittanut luvat.

Valmistajan sitoumus

Olemme perehtyneet asiakirjan "Joutsenmerkinnän säännöt" vaatimuksiin, joihin tämä hakemus viittaa. Hakemuksen kohteena olevien tuotteiden valmistajana sitoudumme valmistamaan tuotteemme kyseisen tuoteryhmän kriteereiden mukaisesti. Vakuutamme, että voimassaolevat viranomaismääräykset ympäristö- ja työsuojelusta täytetään kaikissa tuotteen valmistus- ja käsittelyvaiheissa. Lisäksi tuotetta koskevat viranomaisvaatimukset täytetään.